

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea
Regulamentului privind poluanții organici persistenti (POPs)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Regulamentului privind poluanții organici persistenti (POPs) este elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Necesitatea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenti (în continuare - POPs) reiese din prevederile art. 53, alin. 7 din Legea cadru nr. 209/2016 privind deșeurile și art. 17, alin. 5 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice. Reglementările ce vizează gestionarea POPs-urilor sunt fundamentate și de direcțiile de politici și intervenții prioritare incluse în Obiectivul general 10 <i>Asigurarea unui mediu sănătos și sigur</i> din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin HG nr. 653/2022, de prevederile Planului Național de Dezvoltare 2023-2025, aprobat prin HG nr. 89/2023, dar și de prevederile Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova, pentru anii 2013-2027, aprobată prin HG nr. 248/2013.</p> <p>Mai mult ca atât, prevederile actului normativ corespund domeniilor din capitolul 16 „Mediul înconjurător”, prevăzute de Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.112/2014 și este elaborat și în vederea executării prevederilor acordurilor multilaterale de mediu în domeniul gestionării substanțelor chimice, la care Republica Moldova este parte, având astfel obligația de a dezvolta măsuri de implementare a acestor acorduri. Astfel, Ministerul Mediului, în calitate de autoritate competentă, asigură dezvoltarea cadrului legal, instituțional și de politici pentru Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenti (art.7) (ratificată prin Legea nr. 40/2004) și Protocolul privind poluanții organici persistenti la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi, ratificat prin Legea nr. 1018-XV, obiectivul cărora este protejarea mediului și a sănătății umane împotriva acțiunii nocive a poluanților organici persistenti prin controlul, reducerea și eliminarea emisiilor acestora.</p> <p>În același timp, prin semnarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014¹ Republica Moldova și-a asumat un șir de angajamente îndreptate spre alinierea la normele și standardele Uniunii Europene în mai multe domenii, printre care și domeniul mediului. Respectiv, în ceea ce privește compartimentul „mediului”, Acordul de Asociere RM-UE, prevede la art. art.</p>

¹ Legea nr. 112 din 02.07.2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre pe de altă parte

86 și 87 că părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în chestiuni legate de mediu, contribuind astfel la obiectivul pe termen lung privind dezvoltarea durabilă și ecologizarea economiei. Cooperarea vizează conservarea, protejarea, îmbunătățirea și reabilitarea calității mediului, protecția sănătății umane, utilizarea durabilă a resurselor naturale și promovarea măsurilor la nivel internațional pentru a aborda problemele legate de mediu la nivel regional sau global, inclusiv în domeniul „gestionării deșeurilor și a resurselor”.

De asemenea, activitatea respectivă este setată în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 (poziția 373), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 și de Planul Național de Implementare a Acordului de Asociere (PNA) pentru anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023.

Totodată, elaborarea și aprobarea reglementărilor ce vizează gestionarea POPs-urilor este setată și în Planul de implementare a Convenției de la Stockholm, pentru anii 2023-2030 (NIP), anexă la Programul de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030, care a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 816/2023.

Obiectivul prezentului regulament este de a proteja mediul și sănătatea umană împotriva poluanților organici persistenti prin interzicerea, scoaterea din uz cât mai curând posibil sau limitarea producției, introducerii pe piață și utilizării substanțelor care intră sub incidența Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenti sau a Protocolului din 1998 privind poluanții organici persistenti la Convenția din 1979 privind poluarea transfrontalieră a aerului pe rază extinsă, denumit în continuare „protocolul”, și prin reducerea la minimum, în vederea eliminării, dacă este posibil și cât mai curând, a emisiilor de astfel de substanțe, precum și prin stabilirea dispozițiilor privind deșeurile care sunt formate din, conțin sau sunt contaminate cu oricare din aceste substanțe.

Scopul elaborării prezentului Regulament este de a stabili cerințe față de producția, plasarea pe piață și utilizarea substanțelor cu conținut de POP, fie individual, fie în compoziția produselor chimice sau sub formă de compuși în diverse articole.

Prevederile Regulamentului sunt îndreptate spre atingerea obiectivelor:

Pe termen scurt: acoperirea golului normativ existent cu reglementări ce vizează producția, plasarea pe piață și utilizarea substanțelor și gestionarea deșeurilor cu conținut de POP.

Pe termen lung: va contribui la reducerea și eliminarea semnificativă a impactului poluanților organici persistenti asupra mediului și sănătății populației, realizarea angajamentelor asumate în cadrul Convenției de la Stockholm și creării unui sistem eficient de securitate chimică.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Regulamentul privind poluanții organici persistenti (POPs) transpune integral Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenti, publicat în Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene (JO) OJ L 169, din 25 iunie 2019, modificat ulterior în conformitate cu Regulamentul Delegat (UE) 2020/784 al Comisiei din 8 aprilie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește includerea acidului perfluorooctanoic (PFOA), a sărurilor acestuia și a compușilor înrudiți cu acesta, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene LI 188/1 din 15 iulie 2020, cu Regulamentul Delegat (UE) 2020/1203 al Comisiei din 09 iunie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește rubrica referitoare la acidul perfluorooctan sulfonic și derivații săi (PFOS), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 270/1 din 18 august 2020, cu Regulamentul delegat (UE) 2020/1204 al Comisiei din 09 iunie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește includerea în listă a dicofolului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 270/4 din 18 august 2020, cu Regulamentul delegat (UE) 2021/115 al Comisiei din 27 noiembrie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește acidul perfluorooctanoic (PFOA), sărurile acestuia și compușii înrudiți cu acesta, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 36/7 din 02 februarie 2021, cu Regulamentul delegat (UE) 2021/277 al Comisiei din 16 decembrie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului privind poluanții organici persistenți în ceea ce privește pentaclorfenolul și sărurile și esterii acestuia, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 62/1 din 23 februarie 2021 și Regulamentul delegat (UE) 2022/2291 al Comisiei din 8 septembrie 2022 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului privind poluanții organici persistenți în ceea ce privește hexaclorbenzenul, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 303/19 din 23 noiembrie 2022, cu Regulamentul (UE) 2022/2400 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2022 de modificare a anexelor IV și V la Regulamentul (UE) 2019/1021 privind poluanții organici persistenți, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317/24 din 09 decembrie 2022 și rectificat prin Rectificarea la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene LI 179/4 din 09 iunie 2020, Rectificarea la Regulamentul delegat (UE) 2020/784 al Comisiei din 8 aprilie 2020 de modificare a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește includerea acidului perfluorooctanoic (PFOA), a sărurilor acestuia și a compușilor înrudiți cu acesta, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 220/11 din 09 iulie 2020, Rectificarea la Regulamentul (UE) 2022/2400 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2022 de modificare a anexelor IV și V la Regulamentul (UE) 2019/1021 privind poluanții organici persistenți, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/169 din 22

decembrie 2022 și Rectificarea la Regulamentul (UE) 2022/2400 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2022 de modificare a anexelor IV și V la Regulamentul (UE) 2019/1021 privind poluanții organici persistenți, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L163/104 din 29 iunie 2023.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului Regulamentului privind poluanții organici persistenți (POPs) cu legislația Uniunii Europene, a fost elaborat tabelul de concordanță, care va fi supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației (CAL).

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Reglementările de bază privind gestionarea POPs-urilor sunt stipulate în art. 53, alin. 7 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și art. 17, alin. 5 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice.

Aprobarea Regulamentului este stringent necesară în contextul punerii în aplicare a Legilor menționate, care urmărește respectarea procedurilor de prevenire sau reducere a efectelor negative asupra mediului pe care le pot avea activitățile de gestionare a poluanților organici persistenți.

Proiectul Regulamentului privind poluanții organici persistenți (POPs) este elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017, în special cu respectarea cerințelor de bază față de structura și conținutul actului normativ.

Documentul este constituit din preambul, 7 capitole, după cum urmează:

- capitolul I **Dispoziții generale și domeniile de aplicare** – reflectă obiectul și domeniul de aplicare a reglementării, definiții, prevederile privind competențele operatorilor economici în scopul implementării unui management corespunzător al POPs-urilor.
- capitolul II **Controlul producției, plasării pe piață și utilizării** – setează prevederi privind cerințele la producția, plasarea pe piață și utilizarea poluanților organici persistenți.
- capitolul III **Derogări de la măsurile de control** – reflectă excepțiile măsurilor de control.
- capitolul IV **Stocuri** - reglementează obligațiile deținătorilor de stocuri cu conținut de POPs.
- capitolul V **Reducerea, diminuarea și eliminarea emisiilor** – setează prevederi ce țin de acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru reducerea, diminuarea și eliminarea emisiilor cuprinse în anexa III în aer, apă și sol, în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul convenției de la Stockholm.
- capitolul VI **Gestionarea deșeurilor** – prevede cerințe la activitățile de gestionare a deșeurilor cu conținut de POPs
- capitolul VII **Supravegherea și controlul** - setează sancțiuni pentru nerespectarea cerințelor de gestionare a substanțelor cu conținut de POPs.

și 5 anexe, după cum urmează:

Anexa nr. 1 - Lista substanțelor care fac obiectul unor interdicții

Anexa nr. 2 - Lista substanțelor care fac obiectul unor limitări

Anexa nr. 3 - Lista substanțelor care fac obiectul dispozițiilor privind reducerea emisiilor

Anexa nr. 4 - Lista substanțelor supuse dispozițiilor privind gestionarea deșeurilor stabilite la articolul 7

Anexa nr. 5 – Gestionarea deșeurilor

5. Fundamentarea economico-financiară

Elaborarea actului normativ implică surse financiare în limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare a proiectului Regulamentului privind poluanții organici persistenți (POPs) sunt respectate regulile procedurale prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului Regulamentului privind poluanții organici persistenți (POPs) a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului la data de 10.07.2023. Acesta poate fi vizualizat la următorul link: <https://mediu.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-hg-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-0> PHG, Proiectul Regulamentului, Nota informativă și Tabelul de Concordanță urmează a fi plasate, conform procedurii, pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Mediului.

Analiza impactului de reglementare a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului, pentru consultare publică. Aceasta poate fi accesată la linkul <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-ai-la-proiectul-hg-pentru-aprobarearegulamentului-privind-poluantii-organici-persistenti-pops/12142>

Proiectul urmează a fi înregistrat la Cancelaria de Stat, urmare a examinării în ședința secretarilor generali, avizat ulteiilor cu Ministerele și Instituțiile interesate, conform prevederilor legislației, dar și consultat în cadrul GL pentru elaborarea documentelor de politici și actelor normative în domeniul gestionării durabile a substanțelor chimice, instituit prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 78/2024.

8. Constatările expertizei anticorupție

În conformitate cu art. 21 și 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017, proiectul elaborat va fi expediat spre expertiza anticorupție, care se realizează de către Centrul Național Anticorupție. Respectiv, după recepționarea Raportului de expertiză anticorupție, prezenta poziție și Tabelul de sinteză vor fi completate cu constatările expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Conform prevederilor art. 21 lit. e) și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi expediat spre examinare în adresa Centrului de Armonizare a Legislației (CAL) din cadrul Cancelariei de Stat pentru a fi supus expertizei de compatibilitate. Ulterior, poziția dată din Nota informativă, precum și Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) vor fi completate cu constatările expuse în avizul CAL.

10. Constatările expertizei juridice

Conform prevederilor art. 21 lit. e) și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus expertizei juridice care se realizează de către Ministerul Justiției.

După recepționarea avizului MJ, poziția dată, precum și Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) vor fi completate cu constatările expertizei juridice, expuse în avizul MJ.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare (AI) a proiectului sus-menționat a fost elaborată în conformitate cu Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, cu modificările și completările ulterioare. Documentul de AI a fost examinată și susținută în ședința GL pentru reglementarea activității de întreprinzător în data de 30.04.2024.

Documentul de Analiză a Impactului la proiectul HG pentru aprobarea Regulamentului privind POPs a fost avizat de Centrul de Informare și Consultanță de Mediu „Eco Contact, prin Avizul nr. 12-EC/2024 din 22 martie 2024. Respectiv, recomandările expuse în Aviz au fost luate în considerare, AI fiind ajustată corespunzător.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT